

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 33 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, sobota 9 lutego 1929 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Niemcy a ZSRR. — Państwa bałtyckie a ZSRR. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — Sprawy narodowościowe. — Sprawy gospodarcze. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 8.II zauważa, że w przeddzień podpisania protokołu Polska czyni rozpaczliwe wysiłki, aby skłonić w ostatniej chwili państwa bałtyckie do zastosoowania się do jej rad. Dziennik podkreśla, że machinacje Polski w krajach bałtyckich są trochę śmieszne. Dla Z. S. R. R. forma przyłączenia się państw bałtyckich do protokołu jest rzeczą obojętną, lecz Z. S. R. R. nie może dopuścić, aby chwile tak stanowcze były wykorzystywane dla odwiekania realizacji sowieckiej propozycji pokojowej oraz przekręcania jej sensu.

Prasa sowiecka z pierwszych dni lutego b. m. ogłasza b. liczne artykuły o stosunku Polski do propozycji Litwinowa. Artykuły te zarzucają dyplomacji polskiej chęć „wykręcenia się” od podpisania protokołu oraz rzekome dążenie do wykorzystania sowieckiej propozycji „dla utworzenia przeciwsowieckiego bloku państw bałtyckich”. Prócz tego zawierają niektóre artykuły skierowane pod adresem Polski zarzuty przygotowania przeciwsowieckiej akcji zbrojnej z udziałem Anglii, Francji i Rumunii.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPB 27.I, powołując się na głosy francuskiej prasy socjalistycznej w sprawie propozycji Litwinowa, twierdzą, iż istnieje „wzruszająca zgoda poglądów polskiego, faszystowskiego imperjalizmu i francuskiego imperjalizmu mienszewickiego”.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Leningradzkaja Prawda 2.II w art. p. t. „Trzy miesiące wytrwałej walki” oświadcza, iż strajk w manufakturze Widzewskiej w Łodzi trwa od 3-ch miesięcy. 4 tysiące robotników prowadzi od 3-ch miesięcy walkę przeciwko ustrojowi faszystowskiemu, przeciwko rządowi faszystowskiemu oraz przeciwko socjal-faszystowskiej FPS. Strajk przybiera charakter niebywały. Strajk świadczy, iż w Polsce podnosi się ponownie fala walk rewolucyjnych i klasowych. Robotnicy manufaktury Widzewskiej porzucili pracę 28.X. 1928, czyli w kilka dni po zlikwidowaniu strajku powszechnego w Łodzi. Przemysłowcy łódzcy, rozumiejąc, iż walka robotników nie jest skończona, lecz jedynie zahamowana przez zdradę PPS., utworzyli

kartel łódzkiego przemysłu włókienniczego. Celem tego kartelu jest zjednoczenie sił przemysłowców przeciwko robotnikom, urzeczywistnienie kapitalistycznej racjonalizacji. Widzewska manufaktura przystąpiła do tej racjonalizacji. Wprowadzono system kar za najmniejsze zwolnienie tempa pracy. Głodni i wynędzniali robotnicy manufaktury Widzewskiej odpowiedzieli na wprowadzenie tego systemu strajkiem. Strajk ten nie wstrzymał racjonalizacji w innych zakładach przemysłu łódzkiego. Przemysłowcy sądzą, iż robotnicy zgodzą się wreszcie na warunki racjonalizacji, lecz robotnicy manufaktury Widzewskiej, pozostający pod bezpośrednim wpływem partii komunistycznej, odrzucili wszystkie oferty i powzięli uchwałę, w której podziękowali robotnikom ZSRR. za pomoc i oświadczyli o swej decyzji wytrwania w walce z ustrojem faszystowskim i eksploatacją kapitalistyczną. Bohaterska walka robotników manufaktury Widzewskiej świadczy o spotęgowaniu się wpływów polskiej partii komunistycznej. Partia ta kieruje mocno i zdecydowanie walką klasową polskiego proletariatu.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPB 27.I. omawiają podpisaną w Moskwie konwencję o pojednawczem załatwianiu ewentualnych zatargów niemiecko-sowieckich, oświadczając, iż podpisanie to jest dowodem wzmocnienia pokojowych stosunków niemiecko-sowieckich. Stosunki te stanowią ogniwo w łańcuchu pokojowej polityki sowieckiej.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Leningradzkaja Prawda 27.I. ogłasza art. w którym omawia 11-tą rocznicę „rewolucji proletarjackiej” w Finlandji. Rewolucja ta dała cenną naukę proletariatowi światowemu. Burżuazja finlandzka stłumiła rewolucję przez niesłychany terror, lecz nie stłumiła dążenia finlandzkiej klasy robotniczej do wyzwolenia. Klasa utworzyła partję komunistyczną, która posiada olbrzymie wpływy i wskrzesiła związki zawodowe, które zerwały z demokracją narodową. Zeszlenczone strajki świadczą o spotęgowaniu się walki klasowej w Finlandji. Stłumienie rewolucji stanowi naukę dla przyszłych walk proletariatu finlandzkiego. Wynikiem tych walk będzie zwycięstwo rewolucji.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda z pierwszych dni lutego prowadzi kampanję na rzecz oczyszczenia partji komunistycznej od „obcych żywiołów“ i powiększenia szeregów partji przez nowy „pobór leninowski“. Pismo oświadcza, iż rocznica zgonu Lenina stworzyła okazję do masowych zgłoszeń robotników o wstąpieniu do partji.

Leningradzkaja Prawda 2.II ogłasza komunikat wydziału statystycznego C. K. partji o stanie liczebnym partji. Zawartę w komunikacie wiadomości dotyczą trzeciego kwartału r. ub. w którym ogłoszona została uchwała C. K. partji o doprowadzeniu liczby robotników w partji do 50% ogólnej liczby jej członków. W tym celu C. K. uchwalił, aby poczynając od lipca 1928 roku do stycznia 1931 roku w skład partji przyjęto 370 tysięcy robotników i najwyżej 92 tysiące chłopów i reprezentantów innych warstw społecznych. W trzecim kwartale 1928 r. w skład partji przyjęto 57,430 osób, w tej liczbie 29,40 robotników i 18,027 reprezentantów innych warstw społecznych. Świadczy to, iż uchwała C. K. partji nie została w tym kwartale dotrzymana, tembardziej, iż dane te nie dotyczą armji czerwonej, gdzie się również odbywało przyjmowanie nowych członków w skład partji. Wobec tego należy wyteńczyć wysiłki, aby w 1929 r. zamknąć reprezentantom innych warstw społecznych wstęp do partji komunistycznej.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU. 1.II. donoszą, że w Komitecie związku urzędników sowieckich w Charkowie odbyła się narada w sprawie ukrainizacji. Narada stwierdziła, iż dotychczasowe wyniki ukrainizacji urzędów sowieckich w USRR nie odpowiadają postawionym przez sowiecką politykę wymaganiom. Liczba urzędników, którzy władają językiem ukraińskim, nie przekracza 25% ogólnej liczby urzędników sowieckich w USRR. Są urzędnicy, którzy przed rokiem zdali egzamin z języka ukraińskiego, lecz w ciągu roku zapomnieli ten język. Nie ulega wątpliwości, iż stosunek urzędników do ukrainizacji jest stosunkiem tylko formalistycznym.

Ukraińska prasa sowiecka z drugiej połowy stycznia omawia w licznych artykułach zagadnienie ukrainizacji, stwierdzając niechętnie ustosunkowanie się wielu instytucji sowieckich do akcji ukrainizacyjnej i zaznaczając, iż rząd sowiecki nie wyrzeknie się nigdy swego dążenia do ukrainizacji, która powinna być prowadzona intensywnie i wytrwale we wszystkich gałęziach administracji, szkolnictwa, przemysłu, handlu i t. p.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prawda 5.II podaje, iż w Moskwie rozpoczęły się obrady technicznej sowiecko-litewsko-niemieckiej konferencji kolejowej z udziałem delegatów kolei lotewskich. Tematem obrad jest kwestja bezpośrednio komunikacji kolejowej.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Wisty WUCWK 30.I. ogłaszają okólnik sow. związku zawodowego górników do wszystkich organizacji związku. Okólnik stwierdza, iż program produkcji wykonano w ciągu pierwszego ćwierćroczka bieżącego roku gospodarczego w zagłębiu Donieckim w 94,6%, zaś wydajność pracy górników donieckich była o 8,6% niższa, niż to przewidywał program produkcji. Równocześnie koszta produkcji wzrosły w tym że ćwierćroczu o 25 kopiejek na każdej tonie węgla. Są to zjawiska groźne. Proletariat Zagłębia powinien zwyciężyć trudności, podnieść wydajność pracy, osiągnąć lepsze wyniki produkcji i obniżyć jej koszta. Od sytuacji w zagłębiu zależy bowiem w znacznym stopniu ogólna sytuacja gospodarcza ZSRR.

WISTY WUCWK. 30.I omawiając zbliżający się początek sezonu budowlanego stwierdza, iż termin składania projektów budowlanych do zatwierdzenia władz sowieckich minął już dawno, lecz projektów tych nikt nie składa. Organizacje budowlane nie posiadają na składach materiałów budowlanych. Winnych urzędników pociągnięto do odpowiedzialności.

Wisty WUCWK 30.I. omawia sytuację w przemyśle papierniczym na Ukrainie sowieckiej. Przemysł ten wyrabia 4 tysiące ton papieru rocznie, gdy zapotrzebowanie równa się 13 tysiącom ton. Wobec tego zmuszona jest Ukraina sowiecka do importowania papieru z RSFSR i z poza granic ZSRR. Największą przeszkodą dla rozwoju przemysłu papierniczego na Ukrainie stanowi brak celulozy, która zupełnie nie jest wyrabiana w USRR. Umożliwia to rozwój przemysłu papierniczego na Ukrainie. Lecz centralna rada gospodarcza USRR uchwaliła już utworzenie wielkich zakładów papierniczych, połączonych z wyrobem celulozy. Koszta budowy tych zakładów wyniosła przeszło 7 milionów rubli, produkcja papieru stanowić będzie 8 tysięcy tonn rocznie, produkcja celulozy — 18 tysięcy ton. Narazie nie zdecydowano, gdzie te zakłady mają powstać. Jako surowiec do wyrabiania celulozy wykorzystana ma być słoma.

Trud 24.I. donosi, iż nowe przepisy w sprawie opłaty pracy w sowieckim przemyśle garbarskim, wydane przez najwyższą radę gospodarstwa krajowego RSFSR bez porozumienia się z C. K. związku zawodowego robotników przemysłu garbarskiego doprowadziły do obniżenia płac w tym przemyśle przeciętnie o 50%. C. K. związku zawodowego nie przyjął uchwały najwyższej rady gospodarczej do wiadomości i zgłosił przeciwko tej uchwale protest.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Krasnaja Gazeta 31.I. Na zachód (wrażenia dziennikarza sowieckiego w Warszawie).

Wozroźdenje 31.I. Życie polityczne Polski (koresp. z Warszawy).

Wozroźdenje 5.II Rosja a Łotwa.

